

Lezing Constance van Hall & Joris Burmeister

Big History in het onderwijs: wij willen kritische leerlingen die niet alles zomaar van ons aannemen!

Big History behandelt 13,8 miljard jaar geschiedenis in één schooljaar: het begint met de oerknal en eindigt in het hier en nu. Op deze manier komen vrijwel alle vakken en studies aan bod, maar dan in een groot verhaal in plaats van afzonderlijk. Wij geven op onze school Big History sinds 2012 en merken dat dit vak ook de kritische vaardigheden van leerlingen enorm versterkt. Zo leren leerlingen in de vierde klas door middel van de claim testers bepaalde uitspraken te wege en te beoordelen als geloofwaardig of juist helemaal niet. Bij uitstek een belangrijke vaardigheid die Skepsis vast graag onderwezen ziet worden!

Tijdens onze lezing zullen we hier iets over vertellen en laten zien dat wij juist blij zijn met leerlingen die niet alles van ons aannemen, alleen maar omdat wij als docenten het zeggen...

Lezing Matthijs van Boxsel:

Stupid Design

Anders dan dieren die een instinct tot zelfbehoud bezitten, is de mens in staat omwille van een waanidee over ras, natie of geloof zichzelf en zijn medemens te offeren. Enerzijds bedreigt die domheid onze beschaving iedere dag opnieuw. Anderzijds vormt diezelfde domheid de grondslag van ons bestaan. Want om niet aan zijn zelfdestructieve domheid ten onder te gaan is de mens gedwongen zijn intelligentie te ontwikkelen. Alle strategieën om de domheid te beheersen, vormen bij elkaar onze beschaving. Zo bezien is Big History 'het waanzinnige, wetenschappelijke' verslag van ons falen.

De pendant vormt Stupid Design. Volgens kosmogenesen is de wereld geboren uit een kosmisch ei of een geïnspireerde lach. Volgens Lucretius begint en eindigt de schepping met een catastrofe, het clinamen

Met behulp van de mythen over de graven van Holland en Karel V, Treppenwitz, en waantheoriën van morosofen als Harry Mulisch die meent dat de octaviteit de kosmos regeert, tonen we de keerzijde van de Grote Geschiedenis.

Alles komt samen in de 'Patafysica', de wetenschap van denkbeeldige oplossingen.

Matthijs van Boxsel (1957) is Régent du Collège de 'Pataphysique en hoofdredacteur van De Encyclopedie van de Domheid die inmiddels in zeventien landen is vertaald. Hij legt de laatste hand aan De Topografie van de Domheid. www.matthijsvanboxsel.nl

Lezing Charles Mann:

Pitfalls in academic history writing

Gathering knowledge is a complex endeavor with multiple ways of going wrong, only the most obvious of which are intentional.

In this talk, I would like to focus on one large but little-known source of unintentional bias in historical accounts: the professionalization of history. In many ways sequestering history within the

academy has been useful, but it has also concentrated the discipline within a professional silo, and often in sub-silos within a silo.

I will focus on three related negative effects, illustrating each with a critical historical debate. 1) People in one silo are socialized by find certain types of arguments intrinsically more plausible than other types of arguments. When two people from different silos meet, they talk past each other. An example is the decades-long argument about "why the West won," divided between intrinsic-factor institutionalists (typically economic historians) and external-factor geographers (typically political historians). 2) Historians in their silos are trained to work with archives. In consequence, they are frequently unable to evaluate non-archival sources, especially scientific studies. The results are as bad for history but also for science (in their silos, scientists are trained to ascertain facts, but typically lack the expertise in constructing arguments acquired by historians). An example is the history of climate, which is replete with errors that make their way even into IPCC reports. 3) Historians are focused on humans, which has meant that they have had trouble grasping non-human agency: the impacts of disease, climate, geography, and environment. An example here is the history of slavery in the Americas, which was driven by malaria and yellow fever. Despite a rich medical literature, the great bulk of histories of this hugely important phenomenon ignore its biological drivers.

Lezing Jan Willem Nienhuys: **Sapiens**

Het boek Sapiens van Harari is een populaire bestseller en een typisch 'Big History'-boek. Harari's ideeën over religie en wetenschap zullen in meer detail worden besproken.